

Jiří Janda

Keep Calm
and Speak!

Větná stavba 1:
Čas přítomný

*Mojí bezvadné manželce Lucii,
kamarádům Michalu Černému a Janu Šidlákovi za podporu a
inspiraci*

a všem mým skvělým studentům.

Copyright © Jiří Janda
ISBN 978-80-260-3792-7

OBSAH:

PŘEDMLUVA	4
PRO KOHO JE TATO KNIHA?	4
ČAS PŘÍTOMNÝ PROSTÝ	6
ZÁKLADNÍ PRAVIDLA	6
JAK NA ZÁKLADNÍ VĚTY	9
... A CO ČLENY?	12
JEDEN ZÁPOR A NIC VÍC	13
CHRÁM ČASU PŘÍTOMNÉHO	14
PRVNÍ TŘETINA - TVAR SLOVESA “BE”	16
DRUHÁ TŘETINA - MODÁLNÍ SLOVESA	20
SLOVO UPROSTŘED	24
TŘETÍ TŘETINA ANEB 99,9999% VŠECH OSTATNÍCH SLOVES	25
POSLEDNÍ TŘETINA TŘETINY - ZA KTEROU MŮŽE ON, ONA A ONO	32
ROZKAZOVACÍ ZPŮSOB	35
MALÁ ŠIFRA PŘED ZÁVĚREM	36
ZÁVĚR	37
TESTY	38

PŘEDMLUVA

Angličtina je mezinárodní jazyk a dnes již celosvětový fenomén. Stačí znát základy a člověk si již nepřipadá jako hlupák, jakmile vytáhne paty z rodné hroudy.

Díky zkosnatělému systému vzdělávání u nás stále existuje mnoho předsudků, které postihly (a někdy bohužel stále postihují) řady a zástupy studentů, potencionálních studentů a tzv. věčných začátečníků. Za svou mnoholetou praxi jsem se setkal s nejedním odmítnutím tzv. „předpřítomného času“ jako naprosté zbytečnosti a nejednou jsem byl svědkem záměrnému se vyhýbání mnoha složitějším tvarům a gramatickým jevům.

To je ale velká škoda. Angličtina je nejen krásný a libozvučný jazyk, ale hlavně je to jazyk naprosto jednoduchý a logický. Jenomže pokud Vám jeho logiku nikdo neosvětlí, buď protože to neumí nebo ji sám nechápe, je pak těžké samotný jazyk používat. To je bohužel případ velkého případu učitelů Angličtiny. Naštěstí však ne všech.

PRO KOHO JE TATO KNIHA?

Tím jsme narazili na účel a smysl této učebnice. Tou je logika Angličtiny a její využití při komunikaci. Tato učebnice není o slovíčkách (byť jejich znalost se předpokládá) ani není o psaní textů či konverzaci. Je o pochopení jazyka jako takového. Protože pokud

daný jazyk pochopíme, nebude pro nás problém v něm konverzovat, psát, číst a poslouchat.

Během své praxe jsem se neustále setkával se stejnými dotazy:

„Musím používat tolik času?“

„Co je to předpřítomný čas?“

„Mluvím správně? Nechci vypadat jako hlupák.“

„Proč je Angličtina tak složitá?“

Tyto otázky se mezi dalšími opakovaly s téměř železnou pravidelností.

To mě přimělo k sepsání této miniknihy, která je určena především těm, kterým Angličtina a její gramatika není jasná, a to ani po několikátém „vysvětlení“. Všem těm, kteří se považují za věčné začátečníky. Těm, které odradila „nelogičnost“ jazyka. Těm, kteří by rádi pochopili, proč se některé věci říkají tak jak se říkají.

Znovu opakuji to, co říkám svým studentům a to, co se potáhne celou touto knihou jako tenká červená niť. Není třeba se bát přesně užití gramatiky. Není pro běžnou mluvu nezbytná (sami rodilí mluvčí ji neznají přesně, nebojte se), je třeba pochopit strukturu a logiku jazyka a pak už se jen vezete. A je to pak příjemné svezení.

Tak se přestaňme Angličtiny bát a vzhůru do boje.

Hodně zábavy

...a ještě malý dodatek pro češtináře - všude píši názvy jazyků s velkým písmenem na začátku. Je to proto, že si jak Angličtiny, tak Češtiny (a jakéhokoliv jiného jazyka) nesmírně vážím a mám za to, že si to velké písmeno na začátku zaslouží. I když tím popíchnu nejednoho češtináře.

ČAS PŘÍTOMNÝ PROSTÝ

STAVBA VĚT

ZAPAMATUJTE SI:

1. Tvorba vět má pevná pravidla
2. Podmět + přísudek + předmět
3. Příslovečná určení stojí většinou až na konci věty
4. Existují tři způsoby, jak sestavit větu v přítomném čase prostém.

ZÁKLADNÍ PRAVIDLA

Tvorba vět v Angličtině podléhá několika pevným pravidlům. My si je ale nebudeme vyjmenovávat, uvedeme si jenom ta základní. Ještě než to uděláme, pojďme se podívat co k tomu potřebujeme vědět.

V každém jazyce, ať už se jedná o Angličtinu, Čínštinu, Francouzštinu nebo nářečí kmene Bhútů, potřebujeme čtyři základní sloupy k tomu, abychom se rozumně domluvili.

1. Potřebujeme být schopni něco oznámit:

„Ahoj, já jsem Jirka.“

„Mám hlad.“

„Půjdeme tudy“

nebo spoustu dalších užitečných informací. Taková věta se nazývá **kladná oznamovací věta** a to proto, že někomu něco oznamujeme a navíc kladně. V Angličtině se nazývá **AFFIRMATIVE**. Výborně - co dál?

2. Pak potřebujeme být schopni se na cokoli zeptat:

„Kdo to je?“

„Je to pravda?“

„Jsi už doma?“

Tomuto se říká **kladná tázací věta** - v Angličtině **IRROGATIVE**, pro zjednodušení mu můžeme říkat **QUESTION** jako otázka.

3. V každém jazyce také potřebujeme něco odmítnout. Musíme být schopni říci věty jako:

„Nechci to!“

„Tuhle věc nezaplatím“

„Nevím, o čem to mluvíte“

Toto budeme nazývat **zápornou oznamovací větou**, jež se v Angličtině nazývá **NEGATIVE**.

4. A nakonec bychom měli umět použít negativní otázkou. Například po náročné noci se můžete spolubydlícího optat:

„Nebude mi zle?“

„Neznáme se?“

„Nebude to bolet?“

Tento tvar nazýváme **záporná tázací věta**, v Angličtině NEGATIVE QUESTION.

A toto jsou čtyři základní sloupy, bez kterých se neheme, chceme-li jazyk ovládat na slušné úrovni.

Rozkazovací způsob pro teď vynechme - vrátíme se k němu později, ale i zde je třeba připomenout, že rozkazovací způsob je forma oznámení - ať kladného či záporného.

Čili, bez těchto čtyř vět (sloupů) nepostavíme žádnou rozumnou komunikaci. To je nutné si pamatovat pro další postup při vysvětlování gramatiky.

Pamatujte si:

V každém jazyce potřebujeme něco oznámit, na něco se zeptat, něco odmítnout a něco zjistit zápornou otázkou. To jsou čtyři základní sloupy komunikace.

Jako první se podíváme na jednoduchou větu oznamovací.

Zde je pevná stavba věty. To znamená, že si nemůžeme skladat slova, jak se nám zachce, či je přehazovat podle toho, že se nám to v Češtině zdá logické. Ne. Takto ne přátelé. Jedna z hlavních zásad je oprostít se od logiky Českého jazyka a začít přemýšlet v

Angličtině. Není to ale jednoduchý proces a je k tomu potřeba logiku Angličtiny pochopit. A to je cíl a účel této knihy.

JAK NA ZÁKLADNÍ VĚTY

Angličtina je jazyk jemný a jednoduchý a proto se věty tvoří jednoduše.

Základní věta je:

PODMĚT + PŘÍSUDEK + všechno ostatní

YOU + **SPEAK** + English / at work / fluently atd.

To není těžké že? A možná, že pro Vás bude potěšující zpráva, že spousta rodilých mluvčích k životu o moc víc výrazových schopností nepotřebuje. Ale to samozřejmě není náš případ. My to ještě rozvineme

Základní stavba věty složitější je následující:

PODMĚT + PŘÍSUDEK + PŘEDMĚT + PŘÍSLOVEČNÉ URČENÍ ZPŮSOBU, MÍSTA, ČASU (a to v tomto pořadí).

Ale to zní příliš učebnicově a, přiznejme si - kolik z nás si dnes ještě ze školních lavic vzpomene co je to příslovce a co předmět.

Takže jinak.

Vždy je dobré začínat podstatným jménem nebo zájmenem. Čili můžeme začít „*John*“ nebo zájmenem „*I*“.

Toto je pouze náhled elektronické knihy. Zakoupení její plné verze je možné v elektronickém obchodě společnosti eReading.